Milieu advies Raad

Mortsel

Jaarverslag 2023

Omslagfoto: Salamander op weg naar zijn overwinterplaats

Milieu Adviesraad Mortsel
p/a Technische dienst, Stadsplein 2, B-2640 Mortsel
tel: 03-444 18 43
Email: info@milieuraadmortsel.be http://www.milieuraadmortsel.be

wettelijk depot: D/2023/10.332/1

1. Inhoud

1. Inhoud 3
2. Inleiding 4
3. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt 5
   a. Nieuwe participatiereglement: 5
4. Samenstelling Milieuraad in 2023 6
   a. Lidmaatschap van de milieuraad: 6
   b. Aanwezigheden in 2023: 6
   c. Bestuur van de milieuraad in 2023: 6
   d. Ledenaantallen 2023 - 2024: 7
   e. Overzicht ledenevolutie: 7
   f. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties: 8
   g. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad: 8
   h. Vorming van de leden: 8
5. Financieel verslag 2023 9
   a. Algemeen: 9
   b. Overzicht van alle bewegingen: 9
   c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven werkingsmiddelen: 9
   d. Verloop middelen milieuraad tijdens 2023: 9
   e. Bespreking: 10
   f. Financiële middelen: 10
   g. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur: 10
   h. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad: 10
6. Overzicht van de bijeenkomsten in 2023 11
   a. Algemeen: 11
   b. De belangrijkste agendapuntenen activiteiten in 2023: 11
7. Externe communicatie 12
   a. Website www.milieuraadmortsel.be: 12
   b. Publicaties in de pers: 12
   c. Publicaties in M-magazine: 12
8. Sensibilisatieacties en andere initiatieven 13
      1. Behaag Mortsel: 13
      2. Asbest: inventarisatie en analyse 14
      3. Verkoop puinzakken voor onthardingsprojecten 14
      4. Wedstrijd “geveltuinen” 14
      5. Infostand op plantenruilbeurs 15
9. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen 15
   a. Burenraad Agfa-Gevaert: 15
   b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen: 15
   c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening: 15
10. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad 16
11. Bijlagen: 18
   a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad 18

2. Inleiding

De Mortselse Milieu Adviesraad bestaat uit een groep inwoners die op totaal vrijwillige basis maandelijks samenkomen om na te denken over lokale milieuthema's.

De leden van de milieuraad hebben verschillende achtergronden en hebben elk hun eigen expertise. Partijpolitieke of persoonlijke belangen spelen geen rol in de debatten. Er wordt uitgegaan van een kritische, innoverende en opbouwende kijk op het Mortselse milieubeleid, wat elementen zijn die onderdeel uitmaken van een goed functionerende milieuraad.

De leden van de milieuraad werken op basis van:
- persoonlijke kennis en expertise vanuit professionele context
- ervaringen uit de thuissituatie
- terreinkennis en waarnemingen uit buurt of wijk, 24 uur op 24
- contacten die ze onderhouden met de bevolking en professionelen
- ervaringen uit de werksituatie of vrijetijdsbesteding

De leden van de milieuraad hebben een grote portie engagement. Op regelmatige basis vergaderen ze onbaatzuchtig en zonder enige vergoeding rond milieuthema's. De gemeenschappelijke ambitie is mee te werken aan een betere en aangenamere leefomgeving in de stad.

De leden van de milieuraad vormen ook een niet te onderschatten communicatiekanaal naar de bevolking toe:
- De milieuraad informeert de bevolking én wordt door hen geïnformeerd
- De milieuraad sensibiliseert

De milieuraad organiseert ook diverse initiatieven waardoor brede lagen van de bevolking laagdrempelig in contact gebracht worden met deelaspecten van het milieubeleid.

De milieuraad streeft ernaar een belangrijke meerwaarde te leveren aan het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid. Via een kritische, doch constructieve houding tracht de milieuraad de inhoudelijke kwaliteit van het gevoerde beleid te verbeteren.

Dit jaarverslag schetst bondig de werking van de Mortselse Milieu Advies Raad gedurende 2023, met waar nodig de evoluties voor 2024.

3. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt

a. Nieuwe participatiereglement:

Sinds 1 september 2020 is er in Mortsel een nieuw participatiereglement van kracht waardoor de adviesraden "oude stijl" afgeschaft werden.
Het nieuwe participatiereglement vormt de adviesraden om naar deelraden. De deelraden werken samen in een clusterraad.
Met het nieuwe participatiereglement wil de stad inzetten op samenwerking tussen adviesraden (deelraden).

De milieuraad vormt samen met de GECORO de clusterraad "Ruimte".
Beide deelraden behouden hun eigen werking.
Onderwerpen van de aparte deelraden worden niet automatisch besproken op de Clusterraad, maar enkel als dit relevant is voor beide raden.

Het bestuur kan de clusterraden en de deelraden raadplegen over bepaalde dossiers of thema's.
De clusterraden en deelraden hebben ook een signaalfunctie en kunnen op eigen initiatief advies geven.

De deelraad kan een hogere vergaderfrequentie hebben – de milieuraad heeft zijn vergaderfrequentie van tien maal per jaar behouden om te kunnen inspelen op de vraag én de actualiteit.
Er wordt gepland om twee clusterraden "Ruimte" per jaar te organiseren.

De milieuraad organiseert regelmatig acties i.s.m. het lokaal bestuur. De vroegere statuten van de milieuraad worden bekeken en zullen mogelijk behouden blijven of up to date gebracht worden.

In 2023 is de milieuraad de facto nog blijven doorwerken volgens de oude principes, bij gebrek aan concrete samenwerking of overleg met de GECORO en het ontbreken van een overkoepelend overlegmoment voor de twee clusters.

4. Samenstelling Milieuraad in 2023

a. Lidmaatschap van de milieuraad:

De oude statuten van de milieuraad leggen volgende voorwaarden op aan het lidmaatschap:

- Elke Mortselse burger kan stemgerechtigd lid van de milieuraad worden door aan minstens 50 % van de vergaderingen deel te nemen.
- Om stemgerechtigd te zijn, mag men geen politiek mandaat uitoefenen of tewerkgesteld zijn als stedelijk ambtenaar.

b. Aanwezigheden in 2023:

(alle personen die slechts één maal aanwezig waren werden niet vermeld)

Naam	Status			Aanwezigheid 2023								
	2023	2024	%	12/01	09/02	09/03	20/04	11/05	07/09	12/10	09/11	07/12
Tobback Marc	SL	SL	100%	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Van Tilburgh Eric	SL	SL	100%	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Creemers Annemie	DN	SL	78%		A	A	A	A	V	A	A	A
D'Hulster Steve	NL	NL	78%	V	A	A	A	A	A	A	A	V
Mertens Erik	NL	NL	78%	A	V	A	A	A	A	A	A	V
Vos Fien	DN	SL	78%	A	A	A	A	A	V	A	V	A
Desmyter Jan	SL	SL	67%	A	V	V	V	A	A	A	A	A
Lambert Griet	SL	SL	67%	A	V	A	A	V	A	A	A	V
Op De Beeck Patrick	DN	SL	67%		A	A	A	A	A	A	V	V
Boeykens Johan	DN	SL	56%	A	A		A	A	V		A	V
Jacobs Guido		DN	33%	V	A	A					A	
Mahieu Rudi		DN	33%				A	V	V	V	A	A
Cuypers Koen	SL	DN	22%	V	A	A	V	V	V		V	V

(legende: SL = stemgerechtigd lid; NL = niet stemgerechtigd lid; DN = deelnemer; A = aanwezig; V = verontschuldigd)

c. Bestuur van de milieuraad in 2023:

Voorzitter: Jan Desmyter
Secretaris: Marc Tobback
Omgevingsambtenaar milieu: Erik Mertens

d. Ledenaantallen 2023 - 2024:

De milieuraad bestond in 2023 uit 7 leden waarvan 5 stemgerechtigd.

Rekening houdend met de aanwezigheden in 2023 zal de Milieu Advies Raad voor werkjaar 2024 bestaan uit 10 leden, waarvan er 8 stemgerechtigd zijn.

Één stemgerechtigd lid uit 2023 was onvoldoende aanwezig om stemgerechtigd te zijn in 2024.
Er hebben zich in 2022 drie nieuwe deelnemers aangemeld die duurzaam aan de vergaderingen van 2023 hebben deelgenomen en daardoor stemgerechtigd zijn in 2024.
Daarnaast zijn er nog twee personen die in de loop van 2023 de vergaderingen zijn beginnen te volgen, maar ze waren onvoldoende aanwezig om in 2024 reeds stemgerechtigd te zijn.

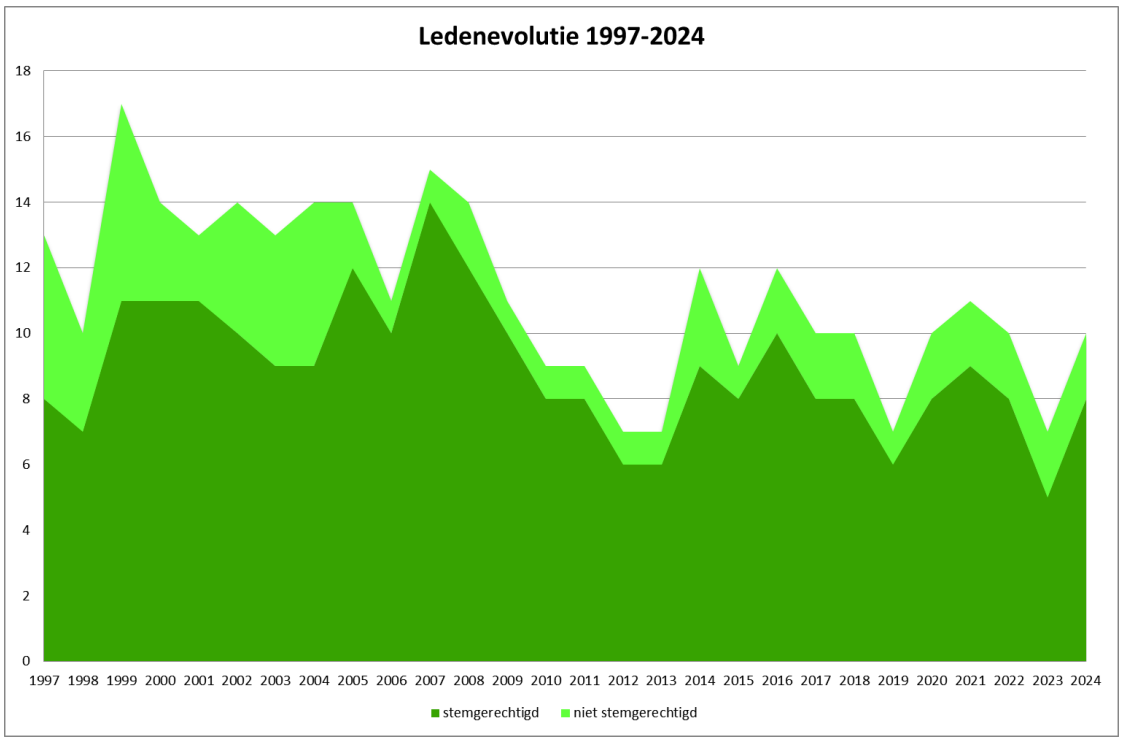
De schepen bevoegd voor milieu (Steve D'Hulster) nam aan 7 van de 9 deel als niet-stemgerechtigd lid.

De omgevingsambtenaar milieu (Erik Mertens – niet stemgerechtigd wegens verbonden aan het stadsbestuur) nam deel aan 7 van de 9 vergaderingen.

jaar	aantal leden				
	stemgerechtigd		niet stemgerechtigd		totaal
1997	8	(61 %)	5	(39 %)	13
1998	7	(70 %)	3	(30 %)	10
1999	11	(65 %)	6	(35 %)	17
2000	11	(79 %)	3	(21 %)	14
2001	11	(85 %)	2	(15 %)	13
2002	10	(71 %)	4	(29 %)	14
2003	9	(71 %)	4	(29 %)	13
2004	9	(64 %)	5	(36 %)	14
2005	12	(86 %)	2	(14 %)	14
2006	10	(91 %)	1	(9 %)	11
2007	14	(93 %)	1	(7 %)	15
2008	12	(86 %)	2	(14 %)	14
2009	10	(91 %)	1	(9 %)	11
2010	8	(89 %)	1	(11 %)	9

jaar	aantal leden				
	stemgerechtigd		niet stemgerechtigd		totaal
2011	8	(89 %)	1	(11 %)	9
2012	6	(86 %)	1	(14 %)	7
2013	6	(86 %)	1	(14 %)	7
2014	9	(75 %)	3	(25 %)	12
2015	8	(89 %)	1	(11 %)	9
2016	10	(83%)	2	(17%)	12
2017	8	(80%)	2	(20%)	10
2018	8	(80%)	2	(20%)	10
2019	6	(86%)	1	(14%)	7
2020	8	(80%)	2	(20%)	10
2021	9	(82%)	2	(18%)	11
2022	8	(80%)	2	(20%)	10
2023	5	(71%)	2	(29%)	7
2024	8	(80%)	2	(20%)	10

e. Overzicht ledenevolutie:

f. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties:

In Mortsel kennen we één officiële milieuvereniging (Natuurpunt "Land van Reyen") waarvan de deelorganisatie 'kern Mortsel' deel uitmaakt van de milieuraad.
De imkers hebben ook een vertegenwoordiger in de milieuraad.

VELT heeft in 2023 niet deelgenomen aan de vergaderingen van de milieuraad.

Daarnaast zijn nog enkele andere met milieu-materie verbonden verenigingen actief in Mortsel die in 2023 niemand afgevaardigd hebben in de milieuraad. Het betreft:
- Het Bessemcomité (actiegroep die specifiek werkt rond de bescherming van het Bessem-gebied)
- De Fietsersbond

Beide verenigingen zijn eind 2023 aangesproken met de vraag of ze in 2024 mee aan de vergaderingen willen participeren.

Bepaalde instanties en/of organisaties werden in het verleden reeds enkele malen benaderd, doch enkel Agfa-Gevaert heeft een afgevaardigde aangeduid.

Geen enkele Mortselse politieke partij heeft een officiële vertegenwoordiger in de raad.

Schepen Steve d'Hulster die o.a. bevoegd is voor milieu, mobiliteit, ruimtelijke ordening en openbare werken was, indien zijn agenda het toeliet, in werkjaar 2023 aanwezig.

g. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad:

In principe dient de milieuraad te voldoen aan de 1/3^{e}-regel zoals wettelijk voorgeschreven (wet 20/08/1998 - art. 120bis gemeentewet). Volgens de gemeentewet kan er aan het stadsbestuur een gemotiveerde aanvraag tot afwijking aangevraagd worden.

In 2023 voldeed de samenstelling van de milieuraad niet aan de norm.

In 2024 zal de milieuraad opnieuw (net) niet voldoen aan de 1/3^{e}-regel.

De Mortselse milieuraad heeft een "open" structuur. Iedereen is welkom en kan de vergaderingen bijwonen. Het lidmaatschap hangt enkel af van een vrijwillige aanwezigheid van belangstellenden in de vergaderingen. Daardoor is de verhouding tussen beide geslachten niet te sturen.

h. Vorming van de leden:

Er zijn geen vormingsmomenten voor de leden van de milieuraad geweest.

(Anna van Hoornstraat – hoeve Dieseghem)

5. Financieel verslag 2023

a. Algemeen:

Sinds 2000 beheert de milieuraad zelf zijn middelen via een eigen bankrekening (statuutwijziging, goedgekeurd in de gemeenteraad van 14 december 1999). Dit laat toe uitgaven soepel te plannen. Indien er minder uitgaven zijn dan voorzien in het budget, zullen de resterende middelen toegevoegd worden aan deze van het volgende jaar.

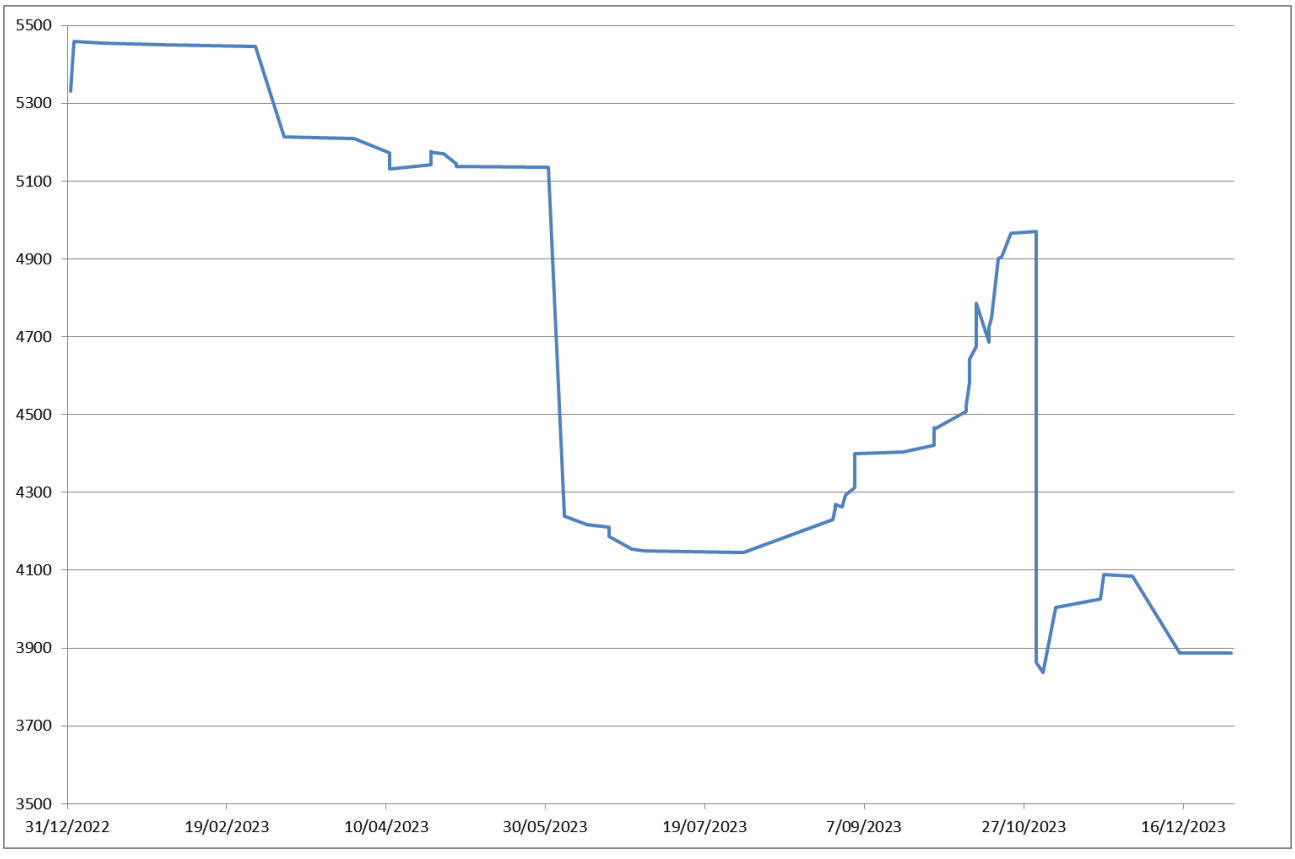
De bankrekening wordt ook gebruikt als wachtrekening om gelden te ontvangen van acties (zoals de acties "Behaag Mortsel", asbestanalysen, organisatie van evenementen, …).

b. Overzicht van alle bewegingen:

c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven werkingsmiddelen:

			Bedrag
Inkomsten:			
	Acties :	Asbestanalysen	215,00
		Nestkasten/insectenhotels	46,00
Uitgaven:	Sensibilisatie:	Tegelwippen	-946,97
		Film “Onze natuur”	-196,24
	Acties :	Klimplantenactie	-171,77
		behaagactie	0,00
	Werkingskosten :		
		bureelkosten	-74,10
		bankkosten	-49,90
		website	-265,28
		SALDO:	***-1443,26***

d. Verloop middelen milieuraad tijdens 2023:

e. Bespreking:

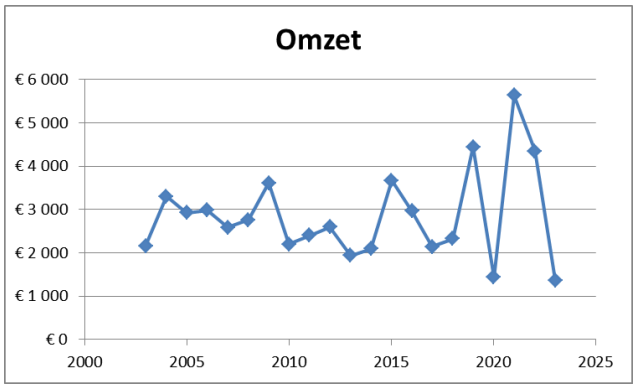
2023 werd ingezet met een overdracht van 5331.22 euro uit 2022. De milieuraad heeft op de uitstaande sommen in 2023 geen intresten ontvangen.

De milieuraad heeft in 2023 geen werkingsmiddelen ontvangen vanuit de stad.

De milieuraad realiseerde in 2022 een omzet (het totale bedrag aan inkomsten uit de verkoop) van 5634,61 euro.

Werkjaar	Omzet
2003	€ 2157
2004	€ 3301
2005	€ 2923
2006	€ 2978
2007	€ 2579
2008	€ 2754
2009	€ 3612
2010	€ 2201
2011	€ 2403
2012	€ 2592
2013	€ 1933

Werkjaar	Omzet
2014	€ 2088
2015	€ 3670
2016	€ 2964
2017	€ 2142
2018	€ 2326
2019	€ 4439
2020	€ 1429
2021	€ 5635
2022	€ 4345
2023	€ 1363

In 2023 werden de reserves van de milieuraad gebruikt om de dagelijkse werking te financieren.
De inkomsten zijn afkomstig van de verkoop van voorraad gefinancierd in de vorige boekjaren (asbestcheques, nestkastjes en insectenhotels).

Het werkjaar 2023 werd afgesloten met een beschikbaar bedrag van 3887,96 euro.

De reserves van de milieuraad zijn in 2023 gezakt met 1443,26.
Het aanhouden van een reserve is nuttig of noodzakelijk om:

- de uitgaven te dekken tot er zicht is op nieuwe toelage voor de werkingskosten.
- nieuwe initiatieven te ontwikkelen.

De grootste uitgavenposten in 2023 waren:

- aankoop puinzakken in kader actie “tegelwippen”
- huur MLS voor film “Onze Natuur” – vordering uit 2022
- beheer website milieuraad
- bankkosten

f. Financiële middelen:

In 2023 heeft de Milieu Advies Raad geen toelage van de stad Mortsel ontvangen.
De werking werd gefinancierd door gebruik te maken van de reserves uit voorgaande jaren.

g. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur:

Van de stad ontvangt de milieuraad o.a. volgende ondersteuning:

- Het stadsbestuur staat in voor de verzending van de briefwisseling van de milieuraad.
- Het stadsbestuur staat in voor de verzekering ‘ongevallen’ en ‘burgerlijke aansprakelijkheid’ voor de medewerkers aan milieuraad-activiteiten zoals ‘behaagactie’ …
- De milieuraad kan gebruik maken van de fotokopieerapparatuur (voor kleine oplagen drukwerk).
- De milieuraad kan gratis beschikken over vergaderlokalen en uitrusting voor informatie- en sensibilisatievergaderingen.
- Het stadsbestuur levert logistieke steun voor het organiseren van de behaagactie. (o.a. werkruimte, goederenontvangst, kantoorbenodigdheden).
- Het stadsbestuur stelt ruimte ter beschikking in het stedelijke informatieblad. Zie: externe communicatie - publicatie in "M-magazine"

h. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad:

De bezorging van de agenda en de verslagen van de gemeenteraad is in 2019 gestopt.
Er wordt van de milieuraad verwacht dat ze zelf op zoek gaan op de website van de stad Mortsel naar deze bestuursdocumenten.

6. Overzicht van de bijeenkomsten in 2023

a. Algemeen:

De vergaderingen van de Milieu Advies Raad staan open voor alle belangstellenden. Iedereen heeft er spreekrecht.

De milieuraad vergadert in principe op vaste data:
- 2e donderdag van de maand
- Tijdens de maanden juli en augustus is er geen vergadering van de milieuraad
- Indien de vergaderdata samenvallen met (school)vakantiedagen, dan worden deze verschoven.
- De vergadering van juni heeft meestal de vorm van een bezoek of wandeling aan een voor Mortsel belangrijk milieu-element.

In 2023 werden er 10 formele vergaderingen gehouden:
- 2 fysieke vergaderingen van de milieuraad.
- 7 digitaal overleg
- 1 activiteit “guerrilla-ontharden”

Gemiddeld waren 71% van de stemgerechtigde leden aanwezig op de vergaderingen (mediaan 67%).

Er is geen aantoonbaar nadelig effect van digitaal vergaderen op het aantal deelnemers vast te stellen.

Het aantal deelnemers op de vergaderingen is in volgende tabel in detail opgegeven:

werkjaar	aantal vergaderingen	gemiddeld aantal deelnemers
1996	10	18
1997	9	12
1998	10	15
1999	11	16
2000	9	17
2001	10	18
2002	10	14
2003	10	12
2004	10	12
2005	11	12
2006	10	15
2007	10	12
2008	10	12
2008	10	12
2009	11	12

werkjaar	aantal vergaderingen	gemiddeld aantal deelnemers
2010	10	17
2011	9	14
2012	9	9
2013	10	11
2014	8	12
2015	8	11
2016	9	13
2017	9	9
2018	11	20
2019	9	10
2020	7	10
2021	7	9
2022	9	7
2023	10	8

Het dagelijkse bestuur van de milieuraad had regelmatig via e-mail informele besprekingen ter voorbereiding van de open vergaderingen van de milieuraad.

b. De belangrijkste agendapuntenen activiteiten in 2023:

12 januari 2023:
- Rapportering jaarverslag 2021
- Verkiezing nieuw bestuur milieuraad

9 februari 2023:
- Onthardingsprojecten in Mortsel

9 maart 2023:
- Onthardingsprojecten - Kampioenschap “Tegelwippen"
- Voorstel wedstrijd “geveltuinen”

20 april 2023
- Advies subsidiereglement REG en water

11 mei 2023
- Ontwerp parking Fort 4 – zijde Krijgsbaan
- Kampioenschap tegelwippen

17 juni 2023

- Guerrilla-tegelwippen – elke m² telt - sensibilisatie-actie op het terrein

7 september 2023

- Afschaffing retributie hout op recyclagepark

12 oktober 2023

- Advies - voorstel stadsbestuur om de openbare verlichting 's nachts terug aan te steken in de woonstraten
- Tuinrangers – ook in Mortsel mogelijk?
- Wedstrijd geveltuinen: bekendmaking winnend project

9 november 2023

- Verlichting sportvelden sportlandschap

7 december 2023

- Onthardingswerken 2024-2025 via budget Waterlink

7. Externe communicatie

a. Website www.milieuraadmortsel.be:

Vanaf juni 1998 beschikt de milieuraad over haar eigen website én een eigen domeinnaam: http://www.milieuraadmortsel.be (sinds 2001).

Alle verslagen sinds 1997 en de adviezen sinds de start van de milieuraad in 1997 zijn voor iedereen online te consulteren.

De website wordt door de secretaris van de milieuraad beheerd.

b. Publicaties in de pers:

In 2023 werden geen betalende advertenties geplaatst in de lokale pers.

De actie "Guerrilla-tegelwippen" van 17 juni 2023 heeft goede weerklank gehad in de media (ATV, Gazet Van Antwerpen)

c. Publicaties in M-magazine:

De omgevingsambtenaar milieu zorgt voor de publicatie van artikels in het stedelijk informatieblad.

8. Sensibilisatieacties en andere initiatieven

1. Behaag Mortsel:

De collectieve actie van Natuurpunt zuidrand werd in 2021 gestopt. De twee leidende figuren hebben de actie overgedragen aan de lokale Natuurpuntafdelingen, die de vrijblijvende keuze hadden de actie zelfstandig verder te zetten.

Natuurpunt "Land van Reyen" (de lokale afdeling voor Mortsel) wenste de actie niet meer te trekken.
De milieuraad Mortsel heeft de actie in 2023 wel laten doorgaan door in zee te gaan met de Kontichse afdeling (Natuurpunt Oude Spoorweg).

Er werden aan 20 klanten 570 planten verkocht, goed voor 196m nieuwe hagen. De trends voor 2023: waargenomen:

- Aantal klanten is stabiel, maar ze plaatsten kleinere bestellingen
- Aandeel gemengde pakketten in de verkoop is gestegen
- Klimplanten lagen dit jaar goed in de markt

Overzicht van de verkoop van klimplanten:

klimplant	aantal planten											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Aantal klimplanten	176	61	70	19	10	/	30	51	21	32	30	21
Aantal klanten:	41	28	19	8	4	/	11	14	10	10	41	28

klimplant	aantal planten											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Aantal klimplanten	14	11	20	15	13	6	13	1	10	7	24	
Aantal klanten:	19	8	4	/	11	14	10	1	7	4	9	

Overzicht van de verkoop van haagplanten en bomen:

pakket	aantal pakketten											
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Aantal klanten:	?	62	63	59	44	42	43	62	40	45	53	37
Totaal aantal planten:	2600	3840	4938	3791	2623	2942	2438	2630	2243	2364	3086	2243
Aantal meter haag geplant:	703	1114	1494	1047	733	786	759	1185	750	690	885	579
Gemengde pakketten	27%	46%	32%	34%	26%	19%	52%	41%	39%	24%	52%	11%
Pakketten van één soort	73%	54%	68%	66%	74%	81%	48%	59%	61%	76%	48%	89%

pakket	aantal pakketten											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal klanten:	25	43	29	24	25	27	38	20	11	26	15	24
Totaal aantal planten:	1280	2061	1714	1061	988	991	2128	987	400	1411	567	894
Aantal meter haag geplant:	418	543	459	281	293	267	542	261	105	821	153	219
Gemengde pakketten	64%	15%	9%	16%	17%	17%	10%	14%	21%	71%	48%	59%
Pakketten van één soort	36%	85%	91%	84%	83%	83%	90%	86%	79%	29%	52%	41%

pakket	aantal pakketten		
	2022	2023	
Aantal klanten:	21	20	
Totaal aantal planten:	1022	570	
Aantal meter haag geplant:	335	196	
Gemengde pakketten	38%	69%	
Pakketten van één soort	62%	31%	

2. Asbest: inventarisatie en analyse

Het geven van asbestadvies op vraag van de burgers was in 2023 in dalende lijn.
De verplichting voor het laten opmaken van een asbestattest verplicht bij de verkoop van woningen en gebouwen gebouwd van voor 2001 ligt hier ongetwijfeld aan de basis.

De verkoop van asbestanalysecheques is ook stopgezet nadat de voorraad verkocht was.
De enkele burgers die nog naar analyses gevraagd hebben, zijn rechtstreeks doorverwezen naar het labo.

De actie is de facto stopgezet.

3. Verkoop puinzakken voor onthardingsprojecten

De milieuraad gaat ter ondersteuning van de stedelijke initiatieven rond ontharden bouwafvalzakken (inhoud 1m³ - goed voor 5 tot 10 m² verharding) verkopen voor 99 euro. Na de onthardingswerken krijgt de koper nog 20 euro terug, waardoor men dus maar 79 euro betaalt !

In de aankooprijs van de zak zitten volgende diensten inbegrepen:
- levering van de bouwafvalzak aan huis,
- ophaling van de volle bouwafvalzak aan huis
- verwerking van het afval.

Voor de onthardende burger zou dit een aantrekkelijk initiatief moeten zijn:
- goedkoper dan afvoer via het recyclage park
- burger moet geen transport naar het recyclagepark regelen

In praktijk blijkt dat er, ondanks communicatie van de Stad hierover, in 2023 geen vraag geweest is naar de puinzakken.
Een herlancering van dit initiatief in 2024 is daarom vereist.

4. Wedstrijd “geveltuinen”

De milieuraad is op zoek gegaan naar de mooiste geveltuin in Mortsel, dit in het kader van de initiatieven rond ontharden.

Het winnende project had een duidelijke streep voor op de andere negen inzendingen.

Het betrof een innoverend project voor de zijgevel:
- De muur is ook een waterzuivering voor het douchewater en kraanwater. Dit gefilterde water wordt dan gebruikt om de toiletten door te spoelen.
- De planten zijn geplaatst in een frame met plantenzakjes, waar isolatie en substraat in zit. Zo doet de muur ook dienst als gevelisolatie

De laureaat heeft een aankoopbon van 100 euro bij een lokale boomkweker ontvangen.

5. Infostand op plantenruilbeurs

De milieuraad had een infostand op de plantenruilbeurs op fort 4 (24/04/2023).

Naast de verkoop van nestkastjes en insectenhotels (rest afgelopen acties) werd er gesensibiliseerd rond ontharden en geveltuinen.

9. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen

a. Burenraad Agfa-Gevaert:

De burenraad Agfa-Gevaert kwam niet samen in 2023.

b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen:

In de nieuwe milieuvergunning van de luchthaven Deurne is de verplichting opgenomen om een overlegorgaan op te richten met de omwonenden (buurgemeenten + Boechout). Het orgaan komt tweemaal per jaar samen.

In dit overlegcomité is de Mortselse milieuraad vertegenwoordigd door Marc Tobback (en Griet Lambert als reserve-vertegenwoordiger).

Op elke vergadering komen volgende punten aan bod:
- Bespreking van het klachtenregister en het gegeven gevolg aan de klachten.
- Bespreking van het overzicht van de uitzonderlijk uitgevoerde nachtvluchten.

In de vergadering van midden het jaar worden de geluidscontouren en analyseresultaten van het geluidsmeetnet besproken.

De vergadering van december was in 2023 gewijd aan de hervergunningsprocedure van de luchthaven en de daarbij horende minder-hinder-maatregelen.

c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening:

Volgende leden van de milieuraad maken deel uit van deze adviesraad:
- Jan Desmyter: effectief lid als deskundige.
- Annemie Creemers: effectief lid als vertegenwoordiger maatschappelijke geleding (aspect wonen)
- Koen Cuypers: effectief lid als vertegenwoordiger maatschappelijke geleding (aspect natuurbewegingen)

10. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad

Structuur en werking van de milieuraad

In tegenstelling tot andere adviesraden heeft de milieuraad een open structuur. De raad werkt enkel met personen die op vrijwillige wijze deelnemen aan de activiteiten. Dit is óók het geval voor de afgevaardigden van de verschillende doelgroepen.

De acties en initiatieven zorgen voor zichtbaarheid van de adviesraad en dragen bij tot zijn goede naam.

De open structuur staat mee borg voor de motivatie van de deelnemers en draagt bij tot de onafhankelijkheid van de adviezen. Anderzijds heeft deze samenstelling als nadeel dat de representativiteit van de leden door sommigen in twijfel getrokken wordt. Men mag niet vergeten dat achter elk lid van de milieuraad een vereniging of een persoonlijk netwerk staat zodat toch een divers gedeelte van het middenveld bereikt wordt.

De milieuraad stelt adviezen op uitgaande van het algemeen belang. De adviezen zijn niet gekleurd door de persoonlijke belangen van individuele leden (de voorzitter en secretaris zien hierop toe) en worden opgesteld met de beschikbare kennis en achtergrond van de (aanwezige) leden.
Gelet op de constructieve samenwerking tussen stadsbestuur en milieuraad, worden er minder formele adviezen uitgebracht en wordt er geopteerd voor een informele uitwisseling van ideeën en standpunten. Naar impact lijkt dit systeem goed te werken.

De vergaderfrequentie van één keer per maand vergt een belangrijke inspanning van leden en bestuur. Het gevoel overheerst dat deze frequentie noodzakelijk is om de stedelijke milieuproblematiek goed, diepgaand en kort op de bal op te volgen. Toch is de milieuraad er meestal in geslaagd de vergaderingen binnen het voorziene tijdsschema van 2 à 2,5 uur af te werken door zo efficiënt mogelijk te vergaderen.

Sinds de COVID-19-crisis is de milieuraad gedeeltelijk overgeschakeld op digitaal overleg om de (tijds)belasting van de vrijwilligers, de schepen en de milieuambtenaar te beperken.
In praktijk heeft deze beslissing geen merkbare invloed gehad op de participatie van de leden en de performantie van de raad.

De vergaderingen van de milieuraad staan zoals hierboven gesteld open voor alle burgers. Om de bredere bevolking te bereiken, wordt er intensief gewerkt aan de externe communicatie. Maar deze communicatie volstaat niet om breed belangstellenden te kunnen werven. Het blijkt, vanwege de drukke private en professionele agenda's, steeds moeilijker om mensen zich te laten engageren.
Het vergaderen via teleconferentie legt echter de drempel om deel te nemen lager, wat positief is.

Deelnemers en thema's in 2023

Op het vlak van de aanwezigheid van de diverse betrokken maatschappelijke geledingen is en blijft er verbetering mogelijk. Bepaalde verenigingen of instanties hebben immers geen vertegenwoordiging.

Het aantal belangstellenden voor de vergaderingen is in 2023 terug gestegen, mede door de aanwezigheid van een drietal nieuwe burgers die in 2024 vermoedelijk zich duurzaam zullen engageren.
De gemiddelde leeftijd van de leden blijft relatief hoog, waardoor de wens tot verjonging ook in 2024 een werkpunt blijft.

Het motiveren van de bestaande leden blijft uiteraard een belangrijk aandachtspunt. De belangrijkste factoren die kunnen leiden tot engagement zijn aanwezig in de milieuraad: autonomie, competentie en verbondenheid. De essentiële elementen om vrijwilligers dan weer aan boord te houden zijn: de agenda, de bewaking van de agenda, de waardering, de erkenning én het zien van tastbare resultaten van het werk.
Ook voor dit punt kunnen we op 2023 positief terug kijken: er was duidelijk meer interactie met het stadsbestuur, wat ook resulteerde in door het stadsbestuur positief onthaalde informele adviezen..

Met de actie "guerrilla-ontharden" in juni 2023 is de milieuraad er terug in geslaagd positief in de media te geraken, dit met positieve reacties vanuit de bevolking.
Spijtig genoeg is in de nasleep ervan nauwelijks reactie geweest op de aangeboden hulp onder de vorm van de verkoop van goedkope puinzakken om het steenpuin aan huis op te halen.

Van de inkanteling van de milieuraad in de clusterraad "ruimte" is in 2023 niets te merken geweest – de milieuraad en de GECORO blijven de facto naast elkaar bestaan. Er is een onrechtstreekse eenrichtings-input vanuit de milieuraad in de GECORO door burgers die in beide adviesraden zetelen.

De Mortselse milieuraad beschikt over een website (http://www.milieuraadmortsel.be), waarop alle informatie die beschikbaar is binnen de milieuraad "à la minute" gepubliceerd wordt.

2024

De milieuraad bouwt verder op de ervaringen van het verleden. Ook in 2024 zal de milieuraad trachten actief naar buiten treden.
Enerzijds door sensibilisatie-initiatieven, anderzijds door concrete acties (waar we de burger zo veel mogelijk proberen te "ontzorgen").

De goede samenwerking tussen de diverse adviesorganen is zowel voor de stad als de milieuraad een uitdaging voor 2024.

2024 is een verkiezingsjaar. Omdat een andere middenveldorganisatie reeds twee verkiezingsdebatten gepland heeft, gaat de milieuraad daarop aansluiten in plaats van er zelf een te organiseren.

Er is ook besloten om ditmaal geen memorandum op te stellen.
De milieuraad beschouwt een memorandum als een nuttig instrument naar de verkiezingen en nieuwe bestuursperiode toe.
De milieuraad kent ook zijn beperkingen qua medewerkers/energie, schrijfkracht, lange-termijn-ideeën/projecten en ziet een probleem voor de lange-termijn opvolging.
Er wordt daarom gekozen om geen memorandum op te stellen.

De milieuraad zal blijven inzetten op flexibel werken / ad hoc te werken / kort op de bal te spelen wat betreft de milieuproblematiek in de stad.
De milieuraad heeft in heel zijn bestaan al bewezen hier sterk in te zijn en dat ze snel kan schakelen in functie van de actualiteit.

In 2024 gaat er uitgekeken worden naar vormingsmogelijkheden voor de melden van de milieuraad om hun te ondersteunen in hun engagement.

Door zelf initiatieven te ontplooien en te blijven inzetten op positieve acties kunnen we ook in 2024 een relevante (deel)raad met impact blijven vormen.

Woord van dank
We danken Erik Mertens (omgevingsambtenaar milieu) en Steve D'Hulster (schepen bevoegd voor klimaat, openbaar groen, mobiliteit, FORT 4 en participatie) voor hun dagelijkse inzet voor werking van de milieuraad langs de zijde van de stad Mortsel.

Tot slot willen we uitdrukkelijk alle leden van de milieuraad danken voor hun inzet in 2023.

J. Desmyter	M. Tobback
Voorzitter	Secretaris

11. Bijlagen:

a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad

Nr	Datum	Categorie	Memo	Bedrag	Balans
	1/01/2023		Beginsaldo		5331,22
68	1/01/2023	werkingskosten: bankkosten	intresten 2022	-0,15	5331,07
1	2/01/2023	acties: asbest (analysen)	aankoop asbestcheques	129	5460,07
2	11/01/2023	werkingskosten: bureelkosten	knabbels nieuwjaardrink	-6,15	5453,92
3	31/01/2023	werkingskosten: bankkosten	maandelijkse pakketkost rekening	-3,95	5449,97
4	28/02/2023	werkingskosten: bankkosten	maandelijkse pakketkost rekening	-3,95	5446,02
5	9/03/2023	werkingskosten: website	Hosting website milieuraad 1 jaar	-232,2	5213,85
6	31/03/2023	werkingskosten: bankkosten	maandelijkse pakketkost rekening	-3,95	5209,9
7	11/04/2023	acties: klimplantenactie	aankoop demo klimhulp	-37,17	5172,73
8	11/04/2023	werkingskosten: bureelkosten	inbinden jaarverslag	-41,5	5131,23
9	24/04/2023	acties: nestkastenactie	verkoop nestkastjes	10,5	5141,73
10	24/04/2023	acties: nestkastenactie	verkoop mussenpotten	20	5161,73
11	24/04/2023	acties: insectenhotels	verkoop insectenhotel	15,5	5177,23
12	24/04/2023	werkingskosten: klimplantenactie	aankoop bloemenslinger	-3,39	5173,84
13	28/04/2023	werkingskosten: bankkosten	maandelijkse pakketkost rekening	-3,95	5169,89
14	2/05/2023	acties: klimplantenactie	aankoop materiaal demo klimhulp	-25,03	5144,86
15	2/05/2023	acties: klimplantenactie	aankoop materiaal demo klimhulp	-6,18	5138,68
16	31/05/2023	werkingskosten: bankkosten	maandelijkse pakketkost rekening	-3,95	5134,73
17	5/06/2023	acties: tegelwippen	aankoop puinzakken	-896,6	4238,12
18	12/06/2023	Acties: tegelwippen	aankoop plantjes demoproject tegelwippen	-20,37	4217,75
19	19/06/2023	Acties: tegelwippen	aankoop plantjes demoproject tegelwippen	-8	4209,75
20	19/06/2023	Acties: tegelwippen	aankoop compost demoproject	-15	4194,75
21	19/06/2023	Acties: tegelwippen	aankoop boomschors demoproject	-6,99	4187,76
22	26/06/2023	werkingskosten: website	Domeinnaam website milieuraad 1 jaar	-33,11	4154,65
23	30/06/2023	werkingskosten: bankkosten	maandelijkse pakketkost rekening	-5	4149,65
24	31/07/2023	werkingskosten: bankkosten	maandelijkse pakketkost rekening	-5	4144,65
25	28/08/2023	Acties: asbest (analysen)	verkoop asbestcheques	86	4230,65
26	29/08/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 3	31	4261,65
27	29/08/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 2	7	4268,65
28	31/08/2023	werkingskosten: bankkosten	maandelijkse pakketkost rekening	-5	4263,65
29	1/09/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 4	30	4293,65
30	4/09/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 1	20	4313,65
31	4/09/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 7	56	4369,65
32	4/09/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 6	30	4399,65
33	19/09/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 8	5	4404,65
34	29/09/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 9	17	4421,65
35	29/09/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 10	45	4466,65
36	29/09/2023	werkingskosten: bankkosten	maandelijkse pakketkost rekening	-5	4461,65
37	9/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 11	46	4507,65
38	9/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 13	16	4523,65
39	10/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 5	60	4583,65
40	10/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 14	31	4614,65

Nr	Datum	Categorie	Memo	Bedrag	Balans
41	10/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 12	28	4642,65
42	12/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 16	33	4675,65
43	12/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 15	110	4785,65
44	16/10/2023	Acties: klimplantenactie	cadeaucheque geveltuinwedstrijd	-100	4685,65
45	16/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 19	40	4725,65
46	17/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 17	23	4748,65
47	19/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 22	152	4900,65
48	20/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 18	5	4905,65
49	23/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 21	60	4965,65
50	31/10/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 26	5	4970,65
51	31/10/2023	Acties: behaagactie	aankoop plantgoed	-1102	3868,65
52	31/10/2023	werkingskosten: bankkosten	maandelijkse pakketkost rekening	-5	3863,65
53	2/11/2023	werkingskosten: bureelkosten	aankoop etiketten	-26,45	3837,2
54	6/11/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 26	168	4005,2
55	20/11/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 23	22	4027,2
56	21/11/2023	Acties: behaagactie	behaag klant 25	62	4089,2
57	30/11/2023	werkingskosten: bankkosten	maandelijkse pakketkost rekening	-5	4084,2
58	15/12/2023	werkingskosten: sensibilisatie	Huur MLS filmavond 10/11/2022	-196,2	3887,96
	31/12/2023		eindsaldo		3887,96